

“IEUW” IS NIET TOEGESTAAN IN DE LES!

Door Wouter Spoor, docent biologie op het Lyceum Oudehoven te Gorinchem

Een schone taak voor (biologie)docenten

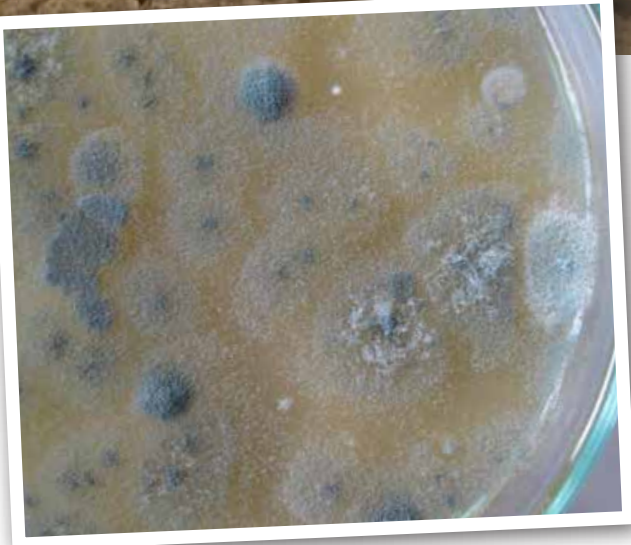
Wanneer jonge kinderen iets zien wat ze nog niet kennen zijn ze geneigd om het te onderzoeken. Dat geldt voor heel veel en dus ook voor ‘enge’ of ‘vieze’ dieren of dingen. Mijns inziens leren ouders kinderen veel dingen eng of vies te vinden. En daar ligt een schone taak

voor ons (biologie)docenten! Ergens in die jonge kinderen en pubers zit nog steeds die onderzoekende houding en die kunnen we ze verder laten ontwikkelen door ze te laten beleven en te laten inzien dat leren en onderzoeken leuk is en heel veel dingen helemaal niet eng of vies zijn.

Wat is vies dan precies?

Het is erg gemakkelijk om het daar over te hebben. Wanneer we een snijpracticum zoals het ontleden van een schapehart gaan doen, zijn er altijd leerlingen die beginnen over vies. Wij kiezen ervoor om het hart zonder handschoenen te ontleden, met hier en daar een uitzondering en alleen een handschoen aan de linkerhand. Wat er kan gebeuren als je een schapehart vastpakt met je blote handen, hoe onze huid ons beschermt en waarom het vasthouden dus geen probleem is,

Ziekteverwekkers

vaak niet echt bang. In klas 2 doen we naast het veldonderzoek ook een onderzoek naar de aanwezige waterdieren en insecten. Vaak moet een deel van de leerlingen wel even over een drempel heen, want de associatie van insecten met vies of eng is vaak niet zo ver weg. Even later zijn ze actief op zoek naar zoveel mogelijk insecten en maken ze de leukste foto's.

Ook reuzenslakken en slangen, zoals de zandboa die op de foto een babymuis eet, houden leerlingen vaak eerst op een afstandje, maar vaak willen ze allemaal de dieren toch wel even aan-

Een tweetal dieren dat ook mooie reacties geeft in de trant van 'aaahh' en 'ieuw' zijn de wesp en de spin. Toch zijn jonge kinderen ook voor deze beestjes

raken of zelfs vasthouden. Wandelende bladeren en bidsprinkhanen zorgen vaak wel meteen voor interesse, maar pas na een tijdje zijn ze gewend aan die dieren. Zie een spookbidsprinkhaan die een krekkel eet.

Pas na een tijdje zijn leerlingen gewend aan deze dieren

Een 'vieze' sloot zit vol leven

Voor onze school hebben we een sloot. Vaak zijn er wel wat eenden of waterhoentjes te vinden en ook libellen vliegen er rond. Maar de sloot zelf, dat is toch niet zo aantrekkelijk voor een leerling? En toch, wanneer ze eenmaal met de visnetten bezig zijn, de dieren in een emmer doen en later bekijken met een binoculair gaat er een wereld voor ze open. De vele kleine diertjes die langs zwemmen en de grotere jufferlarven en rivierkreeftjes vinden ze adembenemend. Zie hierbij het kleine rivierkreeftje wat zelfs in het petrischaaltje vervelde (p12). Misschien lijkt de sloot vies, maar hij zit vol met leven.

Tegen al dat moois zeg je geen 'ieuw'

Er zijn vast nog veel meer dingen die vaak als vies worden bestempeld binnen ons prachtige vak. Maar wanneer het lukt om leerlingen uiteindelijk te laten onderzoeken hoe iets in elkaar zit, wanneer ze hun angsten overwinnen en één 'eng' dier vasthouden of uiteindelijk met hun ellebogen in een schapenhart of koeienoog zitten, terwijl ze het eerst niet wilden aanraken, voelt dat echt als een overwinning. En ik denk dat dit heel belangrijk is. Hoe meer je geniet van wat je ziet en onderzoekt aan wat je tegenkomt, hoe meer je ontdekt en hoe beter je voor al het moois om je heen zult gaan zorgen. En tegen al dat moois zeg je geen 'ieuw'. We hebben de belangrijke taak om te zorgen dat zoveel mogelijk leerlingen gaan genieten van alles wat leeft.

Raak gebiologeerd op meneerspoor.nl, ga voor updates naar facebook.com/meneerspoor, twitter: @meneerspoor en verder misterspoor.nl en scienceverywere.nl.

